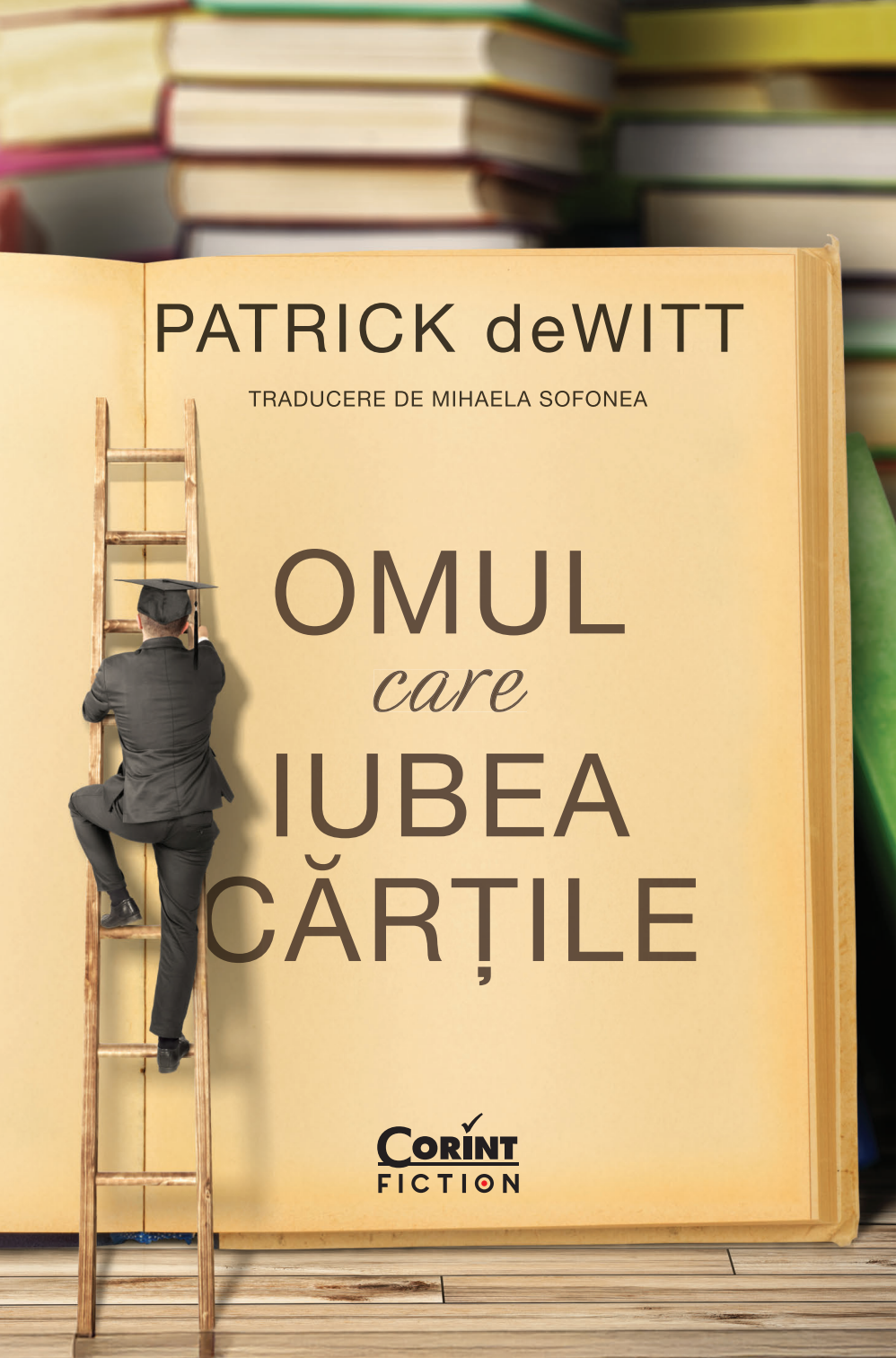

The image features a large, open book with a light beige cover. A wooden ladder is leaning against the left page. A man wearing a black graduation cap and a black suit is climbing the ladder, facing away from the viewer. The background is a blurred stack of books in various colors. The text is printed on the right page of the book.

PATRICK deWITT

TRADUCERE DE MIHAELA SOFONEA

OMUL
care
IUBEA
CĂRȚILE

CORINT
FICTION

Capitolul 2

1942–1960

Bob a descoperit lectura în copilărie. Era vechea poveste a unui copil izolat care găsea alinare în biblioteca școlii, în timp ce colegii lui țipau de bucurie sau de durere pe terenul de joacă. Cărțile l-au condus pe Bob la biblioteci, bibliotecile l-au dus către bibliotecari, iar asta l-a făcut, în cele din urmă, să devină el însuși bibliotecar. Prima sa bibliotecară a fost domnișoara Middleton. Era blândă până la docilitate și îl plăcea pe Bob, așa că era amabilă cu el. Din când în când, traversa încăperea în tăcere și îi lăsa pe masă o portocală decojită, un pahar cu apă. Nu zâmbea cu adevărat, dar uneori îi dăruia un zâmbet subtil, ușor înclinat într-o parte, pe care Bob îl interpreta ca semn al afecțiunii ei – și avea dreptate.

Citea exclusiv cărți de aventură, cu fervoarea pură și neabătută a celui dependent de narcotice, asta până la începutul adolescenței, punct în care a descoperit temele literare de nădejde precum pierderea, moartea, suferința din dragoste și cumplita alienare. În ultimul an de liceu a început să se gândească să devină bibliotecar, gând izvorât din prietenia sau afinitatea cu un bărbat numit Sandy Anderson, un autodidact de vârstă mijlocie și un homosexual nedeclarat,

care întâmplător era bibliotecar la școala lui Bob. Sandy a ajuns să-l cunoască pe Bob și i-a înțeles în curând profunzimea intereselor literare; a început să împărtășească opere mai obscure cu Bob, care s-a lăsat călăuzit bucuros și era încântat că fusese remarcat și fusese ales să aibă acces la programa privată a lui Sandy.

Într-o zi, Bob l-a întrebat:

— Cum ai devenit bibliotecar?

Sandy a căutat momentul în minte.

— Mi se pare că am fost la școală pentru asta, dar s-ar putea să fie doar un coșmar pe care l-am avut cândva.

Avea o atitudine de genul le-am-văzut-pe-toate și trata tot ce era sub soare ca pe o glumă; declarațiile sincere de orice fel erau luate peste picior fără milă. La începutul interesului lui Bob față de ceea ce Sandy numea „bibliotecarianism”, a refuzat să răspundă direct la întrebările tânărului serios.

— Este o idee drăguță, Bob, dar așa cum se întâmplă cu multe cariere specializate, bibliotecarianismul nu se susține în timpul real al societății noastre.

— Ce vrei să spui?

— Este o slujbă a cărei utilitate a dispărut. O viață construită pe limbajul minții era un lucru necesar în epoca strămoșilor noștri, o epocă ce curgea lent, ca siropul, dar cine mai are timp pentru așa ceva în zilele noastre? Nu mai există fierari astăzi și în curând nu vor mai fi autori, editori, librari – întreaga industrie se va prăbuși în mare, precum Atlantida; iar bibliotecarii vor fi îngropați cel mai adânc în mâl.

Dar Bob nu se lăsa abătut, iar Sandy a spus că nu putea nega morbiditatea dorinței nestinse din ochii lui Bob. În cele din urmă i-a adus un teanc de broșuri, informații despre

universitățile unde putea obține licența de care avea nevoie. Bob le-a primit cu fervoarea dimineții de Crăciun, în timp ce Sandy îl privea, clătinând din cap.

— Îmi frâangi inima. Ar trebui să alergi după fete pe care nu le iubești și să le lași însărcinate.

— Broșurile astea sunt exact ce-mi trebuie.

— Ar trebui să fii într-o gașcă, Bob. Ar trebui să iei parte la încăierări cu cuțitul.

Bob a dus broșurile acasă la mama sa. Ea a atins broșura de deasupra cu vârful degetului arătător și i-a aruncat o privire întrebătoare. Bob i-a spus:

— Mă voi face bibliotecar.

— Da? a întrebat ea.

— Da.

— Pot să întreb de ce?

— Nu știu. De ce nu?

Mama lui s-a încruntat.

— Cred că ești prea tânăr ca să începi să-ți pui *întrebarea asta*, nu crezi?

Bob a ridicat din umeri, iar ea a zis:

— Ce vreau să spun este că odată ce începi să-ți pui *întrebarea asta*, nu este ușor să te oprești. Iar apoi, până să-ți dai seama cum ai ajuns aici, ai renunțat la tot.

S-a uitat la chipul lui Bob ca și când s-ar fi uitat pe după un colț.

— Nu ai vrea să faci altceva cu viața ta?

— Cum ar fi? a întrebat Bob.

Ajunsesese în punctul în care identificase o slujbă respectabilă, care se potrivea atât cu interesele, cât și cu punctele lui forte și, lucru surprinzător, nu părea să implice niciun compromis.

Ce aștepta mama lui mai mult de la el? Faptul că lui Sandy Anderson nu părea să-i placă domeniul era ceva personal, care avea legătură cu dezamăgirea lui permanentă față de viață; dar Bob nu a putut înțelege niciodată lipsa de entuziasm a mamei sale în privința carierei pe care și-o alesese.

A absolvit liceul cu media zece și fără niciun prieten apropiat, nici la școală, nici în afara școlii. Și de ce? Există un lucru numit carismă, care este capacitatea de a-i face pe alții să devină devotați cauzei tale; inversul carismei este hidoșenia, fenomen prin care cineva poate strica dispoziția dintr-o încăpere prin simpla prezență. Bob nu avea nici una, nici alta și nici nu se situa la mijloc între extreme. Se afla mereu pe margine, fără să participe cu adevărat la cursă. Încă de mic avusese darul invizibilității: colegii nu-l chinuiau, fiindcă pur și simplu nu-l vedeau, iar profesorii îi uitau numele mereu, de parcă nu l-ar fi reținut niciodată cu adevărat.

Ar fi avut mare succes dacă ar fi jefuit bănci; dacă poliția ar fi încercat să-l identifice dintr-o serie de suspecti de o sută de ori, tot de atâtea ori ar fi fost trecut cu vederea și ar fi scăpat. Se întâmplase, desigur, să aibă parte de amicitii mărunte, ba chiar de povești de dragoste, în anii de școală; dar niciuna dintre acestea nu a căpătat vreo greutate sau semnificație pentru Bob. Adevărul era că oamenii îl oboseau.

După terminarea liceului, a mers direct la Portland State ca să studieze biblioteconomia, fără să facă o pauză măcar în vacanța de vară. Cursul trebuia să dureze trei ani, dar Bob a reușit să-l termine în doi. Își fixase în minte că viața lui va decurge într-un anumit fel, ca o scenografie pe o scenă care aștepta ca piesa să înceapă; și, deși nu puteai să crezi nici

din greșeală că ar fi fost ambițios, își vârâse în cap că viața pe care și-o imaginase și la care spera trebuia să înceapă.

Anii de școală fuseseră banali, dar Bob era mulțumit. Primul curs era la ora zece, iar când se trezea să-și înceapă ziua, casa era deja pustie. Studiul în sine era plictisitor, adesea impresionant de plictisitor. Unul dintre profesorii lui Bob i-a explicat că foarte puțin din ce învăța avea să-i fie de folos; și, într-adevăr, a descoperit că aproape nimic din ce învățase nu i-a mai ieșit vreodată în cale. Același pedagog i-a spus lui Bob că motivul pentru care dura atâta cât dura ca să obțină licența era să-i sperie pe acei pierde-vară care credeau că rolul de bibliotecar era o carieră ușurică; ceea ce era și nu era, după cum avea să învețe.

Bob a absolvit cu notă maximă, dar, din câte își putea da seama, asta nu i-a adus niciun beneficiu concret. A decis să nu ia parte la ceremonia de absolvire, dar atât mama sa, cât și Sandy Anderson au insistat, așa că i s-au luat măsurile pentru robă și tocă, iar apoi a venit ziua, evenimentul, care s-a desfășurat pe o scenă prea înaltă, într-un amfiteatru în aer liber, într-o seară de vară înăbușitoare, pe colinele din sud-vest. Mama lui Bob și Sandy îl priveau din public; nu se mai întâlniseră până atunci, dar s-au plăcut instantaneu, aplecându-se unul spre celălalt și făcându-și confidențe pe un ton glumeț. La ceremonie, mama lui Bob a insistat ca Sandy să îi însoțească la cina planificată cu această ocazie; în timp ce Sandy se așeza pe scaunul din dreapta al Chevroletului, Bob a avut premoniția unei catastrofe.

Au mers la un restaurant unde se serveau fructe de mare, deși lui Bob nu-i plăceau fructele de mare. Sandy și mama lui Bob au băut fiecare câte patru martini și s-au

CELEBRAREA EXTRAORDINARULUI DINTR-O VIAȚĂ OBIȘNUITĂ

BOB COMET, UN BIBLIOTECAR PENSIONAR, duce o viață liniștită și retrasă într-o casă de culoarea minții din Portland, înconjurat de cărți și plăceri mărunte. Totul se schimbă când, într-o dimineață, întâlnește o femeie în vârstă cu mințile rătăcite și o duce la centrul pentru seniori unde aceasta locuiește. Sperând să umple golul pe care îl resimte de când s-a pensionat, Bob începe să facă muncă de voluntariat la centru, unde se va împrieteni cu personaje excentrice și pitorești.

Sub exteriorul său rezervat, Bob Comet ascunde amintiri puternice: povestea unui copil care fuge de acasă în ultimele zile ale celui de-Al Doilea Război Mondial, iubirea vieții sale pierdută în favoarea celui mai bun prieten, sensul și bucuria descoperite printre rafturile bibliotecii, într-o viață trăită discret, de pe margine. Experiențele lui Bob sunt înțesate de melancolie, dar totodată luminate de zâmbetul vieții sale petrecute în preajma cărților.

Patrick deWitt spune cu umor și delicatețe povestea unui om aparent banal, dar plin de surprize – o celebrare emoționantă a celor care trăiesc tăcut, însă cu inima deschisă.

„Portretul ficțional captivant al unui bibliotecar pensionar care face voluntariat la un centru pentru seniori ne dezvăluie viața personajului principal – trădările, pierderile, triumfurile – cu umor și tandrețe.”

Vanity Fair

„Marele dar al lui deWitt este capacitatea sa de a-l descrie pe Omul Obișnuit *in extremis* – eroismul tăcut care se ascunde chiar sub ochii noștri.”

Telegraph (UK)

„În *Omul care iubea cărțile*, deWitt creează un personaj încântător în persoana lui Bob Comet, care, la șaptezeci și doi de ani și după o viață fără așteptări prea mari, găsește răspunsuri la întrebările existențiale și prieteni adevărați. O lectură irezistibilă!”

Booklist

„Un roman discret, melancolic, perfect pentru serile lungi de vară.”

Town & Country